

Loše posljedice ismijavanja i izrugivanja

Nema nikakve sumnje da onaj ko vrijeđa druge ljude i uzima ih za predmet ismijavanja i izrugivanja čini jedan uistinu težak grijeh i stoga treba očekivati da će i posljedice toga čina biti :ružne, jer nijedno djelo neće ostati bez svoga odraza

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ۖ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

Pa ko bude uradio koliko trun dobra – vidjeće ga, a ko bude uradio koliko trun zla – vidjeće ga.”

(Ez-Zilzal, 7-8)

U ružne posljedice izrugivanja i ismijavanja drugih spadaju nemar i ravnodušnost prema gubitku osjećanja odgovornosti. Osobe koje obole od ove bolesti neminovno zanemaruju sjećanje na Boga i više ne uživaju u robovanju svome Gospodaru. Dakle, oni prilikom činjenja ibadeta nisu prisutni svojim srcem, i pristupaju mu nazor i bez imalo volje. Iz Kur'ana se zaključuje da je jedan od uzroka zanemarivanja i zaboravljanja Boga izrugivanje i ponižavanje vjernika, budući da su vjernici oličenje vjere i ponos vjerozakona Predvodnika svih poslanika i svako omalovažavanje njihovog položaja dovodi do lišavanja uspjeha i pomrčenja srca onoga ko to učini, pridružujući ga, na kraju, onim zabludjelim stanovnicima Džehennema. Dok se u Kur'anu opisuje teško stanje stanovnika Džehennema te način na koji će biti ispitivani, ukazujući na njihova jadikovanja i vapaje da odatle izađu i izbave se iz bolne patnje u vatri, Uzvišeni Bog im se obraća riječima: Prezreni u njoj ostajte i ništa Mi ne govorite![1] Nakon :toga, On kaže

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ۖ فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِحْرِيًّا حَتَّىٰ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ

Neki robovi Moji govorili su: 'Gospodaru naš, mi vjerujemo, zato nam oprosti i smiluj nam se,' jer Ti si najmilovistiji!', a vi ste im se rugali, tako da sam dao da na Mene zaboravite, a vi ste njih ismijavali." (El-Mu'minun, 109–110)

Sada, kada smo se uvjerali da je jedan od uzroka zanemarivanja i zaboravljanja Boga izrugivanje vjernicima i iskazivanje nepoštovanje prema njima, treba imati u vidu i činjenicu da svako onaj ko sa Ovog svijeta ode u takvom stanju, ne pokajavši se, susrest će se sa tegobnim i neizdrživim zagrobnim životom, a na Sudnjem danu na Sabiralište će doći slijep i njega neće :obuhvatiti Božija milost. Tako u Kur'anu stoji

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى ﴿١٠٩﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا ﴿١١٠﴾ قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى

A ko okrene glavu od sjećanja na Mene, taj će tegobnim životom živjeti i na Sudnjem danu ćemo ga slijepog dovesti. 'Gospodaru moj', – reći će – 'zašto si me slijepa oživio kada sam vid imao?' 'Evo zašto' – reći će On: 'Dokazi Naši su ti došli, ali si ih zaboravio, pa ćeš danas ti isto (tako zaboravljen biti.'" (Taha, 124–126

Sutra će biti red na vjernike da se smiju

Na drugom mjestu u Kur'anu se kaže: Oni koji na Ovom svijetu vjernike budu ismijavali, i koji kraj njih podrugljivo im se podsmjehujući budu prolazili, i koji ih pokretima svojih očiju i obrva za podsmijeh budu uzimali, veseleći se i radujući se zbog tih svojih ružnih postupaka i još k tome hvaleći se time – trebaju znati da će sutra biti red na vjernike da se njima smiju. Ajeti :kazuju ovako

إِنَّا لَذِينَ أَجْرُكُمْ أَكُنَّا لَهُمْ بَاظِنِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ﴿٢٩﴾

(Grješnici se podsmjehuju onima koji vjeruju." (El-Mutaffifun, 29 “

وَإِذَا مَرُّوا بِهِمْ يَتَغَامَزُونَ

(Kada pored njih prolaze, jedni drugima namiguju.) (El-Mutaffifun, 30 “

وَإِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمُ انْقَلَبُوا فَكِهِينَ

(A kada se porodicama svojim vraćaju, vraćaju se šale zbijajući.) (El-Mutaffifun, 31 “

وَإِذَا رَأَوْهُمُ قَالُوا إِنَّهُمْ لَوَلَاءُ لَصَالُونِ

(Kada ih vide, govore: ‘Ovi su, doista, zalutali!’) (El-Mutaffifun, 32 “

وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ

(A oni nisu poslani da paze na njih.) (El-Mutaffifun, 33 “

فَالْيَوْمَ الَّذِينَ آمَنُوا مِنَ الْكُفَّارِ يَضْحَكُونَ

(Danas će se oni koji uzvjerovaše nevjernicima podsmijevati.) (El-Mutaffifun, 34 “

عَلَىٰ الْأَرَائِكِ يَنْظُرُونَ

(Sa divana gledajući.) (El-Mutaffifun, 35 “

هَلْ تُؤْتُونَ الْكُفَّارَ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ

Zar će nevjernici drugačije kažnjeni biti nego prema onome kako su postupali! (El-Mutaffifun, “

36)

Sve u svemu, ismijavanje i izrugivanje su neka vrsta traženja mahana drugima, i čovjeku ne

priliči da, samo da bi nekog zasmijao, počini ovaj grijeh, ponižavajući tako druge ljude. Oni koji ismijavaju druge su oholi i upravo ih ta oholost i samodopadljivost tjera da s nipodaštavanjem gledaju na vjernike i pobožne ljude, te da, na kraju, tim svojim postupanjem pripreme za sebe .tešku i bolnu patnju, čiji primjer smo naprijed naveli

(1) (El-Mu'minun, 108) اخْسَوْوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونِ

U predajama od Čistih, mir neka je s njima, također se oštro prekoravaju oni koji ponižavaju i :ismijavaju vjernike. U vezi s tim pitanjem navest ćemo nekoliko predaja

Isprazan govor i vječiti gubitak

Oni koji ogovaranjem, klevetanjem, vrijeđanjem i ponižavanjem ljudi zasmijavaju druge trebaju znati da će na Sudnjem danu biti među najvećim gubitnicima. :Imam Sadik, mir neka je s njim, kaže

كَانَ بِالْمَدِينَةِ رَجُلٌ بَطَالٌ يُضْحِكُ النَّاسَ مِنْهُ فَقَالَ قَدْ أَعْيَانِي هَذَا الرَّجُلُ أَنْ أَضْحِكُهُ يَعْنِي عَلِيٌّ بْنُ الْحُسَيْنِ قَالَ فَمَرَّ عَلِيٌّ، عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَخَلْفَهُ مَوْلَيَانِ لَهُ قَالَ فَجَاءَ الرَّجُلُ حَتَّى انْتَزَعَ رِدَاءَهُ مِنْ رَقَبَتِهِ ثُمَّ مَضَى فَلَمْ يَلْتَفِتْ إِلَيْهِ عَلِيٌّ، عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَاتَّبَعُوهُ وَأَخَذُوا الرِّدَاءَ مِنْهُ فَجَاءُوا بِهِ فَطَرَحُوهُ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُمْ مَنْ هَذَا فَقَالُوا هَذَا رَجُلٌ بَطَالٌ يُضْحِكُ أَهْلَ الْمَدِينَةِ فَقَالَ قُولُوا لَهُ إِنَّ لِلَّهِ يَوْمًا يَخْسِرُ فِيهِ الْمُبْطِلُونَ

U Medini je živio neki čovjek besposličar koji je zasmijavao ljude. Reče on jednom: 'Ovaj' čovjek (tj. Ali ibn Husejn) mi se ne da zasmijati.' Pa prođe jednom Imam Sedžad, a za njim dvojica sluga njegovih. Taj čovjek priđe i Imamu sa vrata strgnu ogrtač, zatim ode, a Imam Sedžad, mir neka je s njim, nije ga ni pogledao. Ljudi krenuše za njim i uzeše od njega ogrtač, potom ga donesoše i ogrnuše Imama njime, a on ih upita: 'Ko je onaj?' 'Ama to je jedan besposličar koji zasmijava narod Medine', rekoše oni. Imam na to kaza: 'Recite mu da Bog ima dan u kojem će besposličari veliki gubitak doživjeti.'"[1]

U svakom slučaju, nema dvojbe da će takve osobe na Sudnjem danu zadesiti brojne patnje i muke i kako god su se oni na Ovom svijetu rugali vjernicima i ismijali ih, na Sudnjem danu

vjernici će se smijati njima.

:Poslanik plemeniti, s.a.v.a., rekao je

إِنَّ الْمُسْتَهْزِئِينَ بِالنَّاسِ يُفْتَحُ لِأَحَدِهِمْ بَابٌ مِنَ الْجَنَّةِ فَيَقَالُ لَهُ هَلُمَّ هَلُمَّ فَيَجِيءُ بِكَرْبِهِ وَغَمِّهِ فَإِذَا أَتَاهُ أُغْلِقَ دُونَهُ
ثُمَّ يُفْتَحُ لَهُ بَابٌ آخَرٌ فَيَقَالُ لَهُ هَلُمَّ هَلُمَّ فَيَجِيءُ بِكَرْبِهِ وَغَمِّهِ فَإِذَا أَتَاهُ أُغْلِقَ دُونَهُ فَمَا يَزَالُ ذَلِكَ حَتَّى إِنَّ الرَّجُلَ
يُفْتَحُ لَهُ الْبَابُ فَيَقَالُ لَهُ هَلُمَّ هَلُمَّ فَلَا يَأْتِيهِ

*Uistinu će se jednom od onih koji su se ljudima izrugivali otvoriti jedna vrata džennetska, pa će”
mu se kazati: ‘Požuri, požuri!’ On će onda doći u mucu svojoj i tuzi, pa taman kad dođe do njih,
ona će se pred njim zatvoriti. Zatim će mu se otvoriti druga vrata, pa će mu se kazati: ‘Požuri,
požuri!’ On će opet doći u mucu svojoj i tuzi, pa taman kad dođe do njih, ona će se pred njim
zatvoriti. I to će tako trajati sve dok se pred tim čovjekom ne otvore jedna od tih vrata, te mu se
[opet kaže: ‘Požuri, požuri!’, a on im neće ni prilaziti.]^[2]*

Zaključak rasprave

Imajući u vidu ono što je rečeno, vjerski osviješteni i pobožni ljudi bi se morali kloniti ovakvog
ružnog i nedoličnog ponašanja iz dva razloga:

Kao prvo, zato što su ismijavanje i nepristojno izrugivanje po svojoj prirodi ružni.

Kao drugo, zato što ono dovodi do činjenja i drugog velikog grijeha – ogovaranja.

!Gospodaru, sačuvaj nas grijeha

Biharu-l-envar, Bejrut, sv. 72, str. 147; Menakib Al Ebi Talib, sv. 4, str. 158; Amali Saduk, [1]
sjednica 39, predaja 6, str. 183.

[2] Gazali, Ihja'u ulumi-d-din, sv. 3, str. 131; Mi'radžu-s-se'ade, str. 302; Džami'u-s-se'adat,
.Bejrut, sv. 2, str. 288